

"Vi måste lägga en stram budget"

En lyckad kombination av så mycket åtstramning som vi över huvud taget kan få riksdagen att gå med på och utbudsstimulans. Det är enligt finansminister Kjell-Olof Feldt vad svensk ekonomi behöver.

Finansminister Kjell-Olof Feldt vill inte vara på följn när han talar om att utbudsstimulans är en annan ord för att betona den stram budget som riksdagen ska gå med på. Foto: Pannas Bild

De offentliganställda har i höst kommit med krav som får oss att tänka på kostnadsökningen i mitten av 70-talet och de devalveringar som blev följden.

Det betyder i verklighetsanvändningen hos delar av arbetsmarknaden. Samtidigt är det trots allt den privata sektorn, som jagar löns. Det är klart att de offentligt anställda inte kunnat följa sig i ett status quo när lönsökningarna på den privata sektorn hamnar på 50 procent Delvis med rätta har stämningen jagats upp bland de offentligt anställda. Till slut handlar det ju om en och samma marknad.

1975 hade vi en lönelöjning i Sverige på 10 procent. I år stannar den vid 4,5 procent. Nu är företagen medvetna om att man inte kan vänta över vilka kostnadsökningar som helst på sina kunder. Men de har ännu inte insett att man inte löser sina problem med prishöjningar.

Liten oppmärksamhet

Under 80-talet har företag och kommuner ägnat alltför liten oppmärksamhet åt kostnadsdelen i och för sig ser vi nu hur investeringarna styrs över till rationaliseringar och effektiviseringar.

Vi lever inte längre i ett drivhushallnads som kännetecknas av stor tillväxt och god konjunktur. Inom det strymlin som skapats av en internationell högkonjunktur och devalveringar av den svenska kronan.

Risk för nya devalveringar?

Liksom vi sagt nej till revalvering säger vi nej till devalvering. Näringslivet får försöka fatta ett växelkurspolitiken ligger där den ligger. De är inte längre ett ekonomisk-politiskt medel. Vi har utnyttjat och gått till botten med de möjligheter som växelkurspolitiken skapat. Den vägen är stängd!

Ansvarslöshet

Kommer vi att drabbas av en inflation som utlöser vår konkurrenskraft?

Jag tycker det är ansvarslöst av dem som högljutt hävdar att inflationen ska räta i höjden. Vi håller skattebyråns efterfrågan, vi sänker inkomskatterna med 25-30 miljarder och kompenserar detta med delvis höjda konsumentpriser. Detta är ingen inflation. Det är raka motsatsen.

När kommer lågkonjunktur?

Ordet lågkonjunktur är ett begrepp som numera saknar bra definition. Trots den höga graden av ekonomisk integration har vi fortfarande regioner såsom Västeuropa, Japan och Nordamerika, som har väsentligt olika ekonomisk aktivitet och tillväxt. Vad man kan vänta sig är att den amerikanska tillväxten kommer att avmattas, men detta kan mycket väl kompenseras av en fortsatt hög tillväxt i Europa. Det är inte USA som stampar taktens längd!

Så vitt jag kan förstå blir det ingen påtaglig nedgång i marknadstillväxten utomlands. Men detta är bara min tro. Ingen vet någonting.

Vill inte svarta

När svarar du på frågan om hur du ser på den svenska växelkurspolitiken?

Det svarar jag inte på. Jag väntar med att svara mig i saken tills vi fått den uttills utredningens resultat innan dess händer ingenting.

När du införde växelkurspolitiken inga utredningar. Vad för behövs de nu?

Om vi ska svarkrafta växelkurspolitiken vill vi veta hur beskattningen av finansierade marknader kommer att vara i stort. Så tvärs att LO säger att det är OK.

LO säger precis samma sak.

Kan det tänkas för att stoppa?

Jag får inte in på det. Marknaderna får försöka att gå på sin fram. Svenska företags flykt till utlandet?

En nyinvesteringar och dyrbart underhåll som oavslutligt kommer att pressa upp priserna.

Med bibehållen kärnkraft skulle vi få börja projektera redan nu för nya reaktorer, som kommer att kosta dubbelt så mycket som de reaktorer vi från början byggde. Prisförändringarna kommer säkert som amen i kyrkan. Det är bara en fråga om takt och tidpunkter.

Har ska vi klara kostnaderna när två skyddade sektorer driver priserna i höjden de offentliganställda och byggbranschen?

Få byggmarknaden har vi strävt efter att minska efterfrågan och kyla ner expansionen. Vi började med att stoppa investeringsfonderna och gick vidare med att slopa subventioner och hålla höga räntor.

Krustet är att marknaden för konsumtionsbyggande blomstrar utan något som helst prisstöd. Detta smitar av sig på bostadsbyggandet med alla dess subventioner. Det gäller att göra klart för byggherrar och andra att höga kostnader faktiskt betyder att det är de själva som får betala kassan, eftersom skattebetalarna inte längre ställer upp.

Litet motstånd

Det är besynnerligt att svenska konsumenter gör så litet köpmotstånd. Man gillar bara. Det vill till att marknaden reagerar och försöker lösa svenska producenter att höga priser betyder förkast av marknadsandelar.

Försöker du dämpa efterfrågan gör det som vanligt - konsumenterna blir förhånade.

Allting pekar på att vi måste lägga en stram budget i januari.

Har du en brutal åtstramningsbudget i sikte?

Låt mig säga så här: det handlar om hur mycket överbud som riksdagen kommer att lägga på. Se vad som har hänt under hösten. I den mån riksdagen ger några ljud från sig gäller det mer pengar.

Den budget vi lägger i januari är oerhört finansiär och ger stora expansionseffekten. Egentligen ligger inte våra problem i ett ytterligare strama åt efterfrågan - det är det sållo utbudet som är vårt huvudproblem. En lyckad kombination av så mycket åtstramning som vi över huvud taget kan få riksdagen att gå med på och utbudsstimulans är vad som behövs.

Har ska det gå till?

Jag tror att skattereformen ska få en starkt stimulerande effekt. Den utbudspolitik som vi siktat till ger resultat efter en eller annan månad, eftersom det samtidigt gäller för oss att undvika en galopperande inflation. Personligen tror jag att vi ska klara en balanserad utveckling.

Vi räknar med en ökning av konsumentprisindex av 5,9 procent i år som sträppas upp till åtta procent nästa år. Tre procent av detta är en direkt effekt av skattomläggningen. Inflationen spjuler alltså till fem procent om prognoserna står sig. Du som håller greppet över den svenska ekonomin: hur ser du på rollen av "affären", privata och andra?

De prominenta personer det handlar om borde ha använt pengarna till någonting som var nyttigt för samhället och inte bara berika sig själva. Näringslivet anses i Sverige ha förtjänat skadats. Hur det är med den saken utomlands vet jag inte. Att den senaste affären fick ett internationellt efterspel är helt klart.

Men vi kan ju alltid hoppas på den internationella finansmarknaden tror att värdepappers är knuten till ett litet försämrade och inte till Sverige.

LARS SELIND

igationer

et osäkert om eredit att om i så stark sig ska allmänhetens politiskt ombud med behandling i peten för yt. e på landets

har också es på de högre stadsnämnden de båda första månaderna. I september på ligger från och ta på 14 pro-

ROLAND NILSSON

t

ig mer än för-prognosrapporterna är 1989 vid skoleksitet. cherna i stett, och skvarer an förhållnad för perioden ens harmonisera inte att ingöra i första svenska HEL. Den nord-kännetecknigt begränsad företagen kommit att expandera till främst i områden kring

Ännu det inte för EC-företag n svenska mark- s i storstäderna.

är ett tillgripa- re att operera på marknaden från lager i Köpen- hagen förbindelse sound skulle EC-sa bygg upp egenskastier i östra Danmark. Brit-

SALIN ANDRÉN

indag ut vägen av i. Larssonas tillkomman med från andra Saco- sivilingenjörstjän- fack och åsack. är byggd till 100 lä- med nästa mån-

Står du fortfarande fast vid vad du sa- de?

Mmmm.

Du ändrar dig inte om vi skulle drabbas av en lågkonjunktur?

Ska vi låta konjunkturerna styra energipolitiken är vi illa ute.

Vad får dig att tro att man kan spara in en massa elenergi? Du är nästan ensam om denna tro.

Det är kanske en långtgående förhoppning, men att en väsentlig del av dagens energiförbrukning går till ta bort är jag övertygad om.

Säger du så för att slippa ifråga ett be- vörande osannolikt om vad som ska byggas ut?

En debatt om utbyggnad måste vi ändå ha om vi över huvud taget ska klara alternativet till kärnkraft.

Byggs ut vad?

Det får du veta i vår.

Vattenkraft eller kolkraft?

Jag vill inte svara på den frågan förrän vi har alternativet klara, men jag antar att en förstärkning av rela- tivpriserna har en nyttig effekt på kvävsföret och alternativet vi ska inte göra oss några förhoppningar om en energipolitik som medför att vi slipper höga priser. En sådan energipolitik finns inte.

Pressa upp priserna

Det var den skade efterbrukningen som jag bakom beslutet om kärnkraftsreaktorerna. Även om vi skulle behålla kärnkraften kommer den att krä-

Står du fortfarande fast vid vad du sa- de?

Mmmm.

Du ändrar dig inte om vi skulle drabbas av en lågkonjunktur?

Ska vi låta konjunkturerna styra energipolitiken är vi illa ute.

Vad får dig att tro att man kan spara in en massa elenergi? Du är nästan ensam om denna tro.

Det är kanske en långtgående förhoppning, men att en väsentlig del av dagens energiförbrukning går till ta bort är jag övertygad om.

Säger du så för att slippa ifråga ett be- vörande osannolikt om vad som ska byggas ut?

En debatt om utbyggnad måste vi ändå ha om vi över huvud taget ska klara alternativet till kärnkraft.

Byggs ut vad?

Det får du veta i vår.

Vattenkraft eller kolkraft?

Jag vill inte svara på den frågan förrän vi har alternativet klara, men jag antar att en förstärkning av rela- tivpriserna har en nyttig effekt på kvävsföret och alternativet vi ska inte göra oss några förhoppningar om en energipolitik som medför att vi slipper höga priser. En sådan energipolitik finns inte.

Pressa upp priserna

Det var den skade efterbrukningen som jag bakom beslutet om kärnkraftsreaktorerna. Även om vi skulle behålla kärnkraften kommer den att krä-